

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

РОЗ'ЯСНЕННЯ

03.06 2020

№ 3

Щодо порядку дій державних органів після визнання державних службовців судом винними у вчиненні корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією

Відповідно до пункту 15 частини першої статті 11 Закону України «Про запобігання корупції» Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – Національне агентство) надає роз'яснення, методичну та консультаційну допомогу, зокрема, щодо застосування положень цього Закону та прийнятих на його виконання нормативно-правових актів.

Ці Роз'яснення відображають позицію Національного агентства з метою забезпечення однакового застосування положень Закону України «Про запобігання корупції» державними органами після визнання державних службовців судом винними у вчиненні корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, мають рекомендаційний характер і не містять нових правових норм.

У Роз'ясненнях враховані результати правозастосовної практики Національного агентства.

I. Підстави для звільнення та порушення дисциплінарного провадження щодо державних службовців

Державні службовці підлягають притягненню до відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, на підставі частини другої статті 65 Закону України «Про запобігання корупції», пунктів 3, 4 частини першої, частини другої статті 84 Закону України «Про державну службу».

Так, *залежно від судового рішення*, згідно з яким державного службовця визнано винним у вчиненні корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією, він може бути *звільнений з державної служби або притягнутий до дисциплінарної відповідальності*.

Зокрема, на виконання пунктів 3, 4 частини першої, частини другої статті 84 Закону України «Про державну службу» державний службовець *підлягає звільненню з державної служби у разі набрання законної сили:*

1) рішенням суду щодо його притягнення до адміністративної відповідальності за пов'язане з корупцією правопорушення, яким на нього накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;

2) обвинувальним вироком суду, яким державного службовця визнано винним у вчиненні умисного, зокрема, корупційного злочину¹ незалежно від призначення покарання у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, в тому числі у разі звільнення від покарання.

Водночас особа, яка *вчинила* корупційне правопорушення або правопорушення, пов'язане з корупцією, *однак судом не застосовано до неї покарання або не накладено на неї стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, пов'язаними з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування (або такою, що прирівнюється до цієї діяльності), підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності* на підставі частини другої статті 65 Закону України «Про запобігання корупції».

Підставою для порушення дисциплінарного провадження щодо державного службовця є отримання органом публічної влади одного з таких рішень суду:

1) ухвали про звільнення від кримінальної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення у зв'язку із закінченням строків давності;

2) постанови у справі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, згідно з якою особу притягнуто до адміністративної відповідальності без накладення стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;

3) постанови про закриття справи про адміністративне правопорушення з не реабілітуючих підстав (зокрема, у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративного стягнення, передбачених у статті 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також у разі звільнення від адміністративної відповідальності при малозначності правопорушення на підставі статті 22 Кодексу України про адміністративні правопорушення).

II. Порядок дій органу влади після отримання рішення суду

У випадку набрання законної сили рішенням суду щодо притягнення державного службовця до адміністративної чи кримінальної відповідальності, які є підставою для припинення державної служби, суб'єкт призначення

¹Перелік корупційних злочинів визначено у примітці статті 45 Кримінального кодексу України

звільняє державного службовця у триденний строк з дня настання або встановлення відповідного факту на виконання частини другої статті 84 Закону України «Про державну службу».

Після отримання органом публічної влади одного з рішень суду, що є підставою для порушення дисциплінарного провадження щодо державного службовця, розпочинається процедура притягнення його до дисциплінарної відповідальності.

Моментом виявлення правопорушення, з якого починається відлік строку притягнення до дисциплінарної відповідальності, слід вважати день отримання державним органом інформації щодо вчинення державним службовцем корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення.

Після отримання відповідної інформації з метою забезпечення строків притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності дисциплінарне провадження щодо такого працівника слід порушувати невідкладно.

Якщо державний орган вперше дізнався про вчинення працівником такого правопорушення з рішення суду, то моментом виявлення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення є день отримання відповідного судового рішення.

Процедура притягнення державного службовця до дисциплінарної відповідальності передбачена у главі 2 «Засади дисциплінарної відповідальності» Закону України «Про державну службу» та Порядку здійснення дисциплінарного провадження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 04 грудня 2019 року № 1039. Склад дисциплінарного проступку визначається на підставі відповідного рішення суду.

Суб'єкт призначення визначає строк здійснення дисциплінарного провадження, який не може перевищувати 15 календарних днів. За потреби зазначений строк може бути продовжений до одного місяця.

Дисциплінарне стягнення на державного службовця накладається не пізніше шести місяців з дня виявлення дисциплінарного проступку, але не більше одного року з дня його вчинення (частина третя статті 65, частина п'ята статті 74 Закону України «Про державну службу»).

За результатами дисциплінарного провадження на державного службовця накладається один із видів дисциплінарних стягнень, визначених у статті 66 Закону України «Про державну службу», з дотриманням вказаних вище строків.

У день підписання розпорядчого документа про накладення на особу або зняття з неї дисциплінарного стягнення за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення до Національного агентства направляється паперова копія відповідного розпорядчого документа разом з інформаційною карткою до розпорядчого документа (абзац четвертий частини першої статті 59 Закону України «Про запобігання корупції», пункт 4 розділу II Положення про Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або

пов'язані з корупцією правопорушення, затвердженого рішенням Національного агентства від 09 лютого 2018 року № 166).

III. Наслідки непритягнення державних службовців до дисциплінарної відповідальності

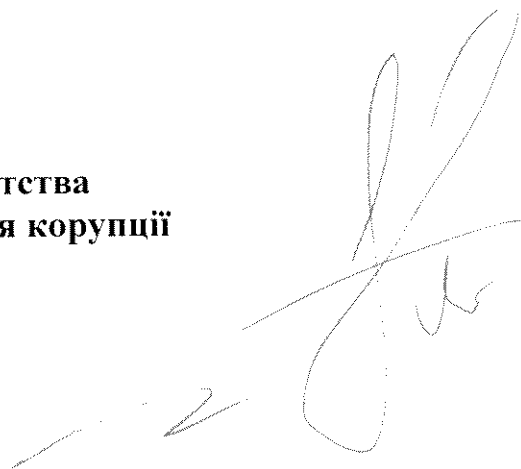
У разі якщо державний орган не застосував вимоги щодо дисциплінарної відповідальності на підставі частини другої статті 65 Закону України «Про запобігання корупції», Національне агентство ініціює питання про виконання цієї норми та відповідальність особи, яка була зобов'язана розпочати дисциплінарне провадження.

Так, *Національне агентство вносить припис* щодо усунення порушень законодавства, проведення службового розслідування, притягнення винної особи до встановленої законом відповідальності згідно з частиною другою статті 12 Закону України «Про запобігання корупції».

За приписом Національного агентства державний орган проводить службове розслідування на виконання частини третьої статті 65 Закону України «Про запобігання корупції». Відповідна процедура регламентована Порядком проведення службового розслідування стосовно осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та осіб, які для цілей Закону України «Про запобігання корупції» прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 13 червня 2000 року № 950.

Невиконання уповноваженою посадовою особою законних вимог (приписів) Національного агентства щодо усунення порушень законодавства про запобігання і протидію корупції, ненадання інформації, документів, а також порушення встановлених законодавством строків їх надання, надання завідомо недостовірної інформації або не у повному обсязі тягнуть за собою адміністративну відповідальність згідно зі статтею 188-46 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

**Голова
Національного агентства
з питань запобігання корупції**

Олександр НОВІКОВ